

Droge Ogen: De Nieuwe Standaard in Inzicht en Zorg

Door: Dave Block

Wat TFOS DEWS III ons leert

Droge ogen zijn allang geen simpele klacht meer. De nieuwste internationale richtlijnen, samengebracht in TFOS DEWS III, laten zien dat we deze aandoening moeten zien als een complex, veelzijdig en vaak erg persoonlijke puzzel. De rapporten bieden een moderne blik op oorzaken, diagnostiek en behandeling en helpen ons beter begrijpen waarom geen enkele cliënt hetzelfde is.

Droge Ogen: Een groeiend probleem

Wereldwijd neemt het aantal mensen met droge ogen toe. Dat komt niet door één factor, maar een mix van leeftijd, hormonen, medicatie, omgeving en leefstijl. Bovendien benadrukt TFOS dat droge ogen geen eenduidige ziekte is, maar een cluster van mechanismen die bij iedere patiënt een andere rol spelen. Hormonen spelen een hoofdrol, vooral bij vrouwen. Vrouwen hebben vaker droge ogen dan mannen. Dat komt onder andere door verschillen in het immuunsysteem, een grotere gevoeligheid voor auto-immuunziekten en het hormonale samenspel dat de traanklier en meibomklieren beïnvloedt.

Het klassieke model is voorbij: droge ogen is nu een mozaïek.

Waar DEWS II nog uitging van één vicieuze cirkel (hyperosmolariteit ? ontsteking ? schade), erkent DEWS III dat dit te beperkt is. Sommige vormen van droge ogen laten geen duidelijke ontsteking zien. Droge ogen worden nu gezien als een mozaïek van verschillende pathways, waarbij bij elke patiënt andere drivers dominant zijn, zoals;

traantekort meibomklierdysfunctie ooglidafwijkingen ontsteking neuropathische pijn anatomische variaties

De traanfilm: een dynamisch evenwicht

De traanfilm bestaat uit verschillende lagen die continu in beweging zijn. Metingen zoals NIBUT, osmolariteit of meibografie zijn waardevol, maar niet inwisselbaar. Een goede interpretatie ontstaat pas door testen in combinatie te bekijken. De cornea is één van de gevoeligste structuren van het menselijk lichaam. Zenuwschade door chirurgie, infecties, trauma of systeemziekten kan leiden tot verschillende vormen van pijn. Daarom kan een patiënt veel klachten hebben zonder duidelijke afwijkingen, of andersom.

De nieuwe definitie van 'droge ogen'

Droge ogen is een multifactoriële, symptomatische aandoening waarbij verlies van homeostase van de traanfilm en/of het oogoppervlak centraal staat. Instabiliteit, hyperosmolariteit, ontsteking, schade én afwijkingen in zenuwfunctie kunnen een rol spelen.

De nieuwe definitie benadrukt dat droge ogen altijd zowel symptomen als objectieve tekenen kent. Diagnostiek draait om drie pijlers:

gerichte anamnese – korte vragenlijsten zoals een OSDI-6 objectieve testen, zoals: NIBUT <10 sec Osmolariteit ≥ 308 mOsm/L of interoculair verschil >8 Oxford staining Evaluatie van oogleden en meibomklieren identificeren van de dominante drivers

TFOS DEWS III zet duidelijk neer dat één enkel middel zelden voldoende is. De sleutel is een gepersonaliseerde, gelaagde aanpak, gebaseerd op de dominante mechanismen:

leefstijl als basis aanpak van traantekort behandeling van meibomklierdysfunctie ontstekingsremmende therapie regeneratie van het oogoppervlak chirurgie en iatrogene schade

Literatuur:

TFOS DEWS III: Executive Summary, Victor L. Perez , Wei Chen , Jennifer P. Craig , Murat Dogru , Lyndon Jones ,

Fiona Stapleton , James S. Wolffsohn ,David A. Sullivan